

Родная мова,
гісторыя, культура —
неад'емная частка
нашага
самаўсведамлення

ВЫСТАЎКІ ПРАМІЛЬНУЮ ЗЗЯЮЧАЙ ЗОРКАЙ

У Гродзенскім дзяржаўным гісторыка-археалагічным музеі адкрылася мастацкая выстаўка, прысвечаная 100-годдзю з дня нараджэння Максіма Багдановіча. Гродна — горад яго маленства, і таму зразумела, што выстаўка пачынаецца сёраў работ, прысвечаных сямі Багдановічам. Да найбольш удалых можна аднесці сямейны партрэт «Увечары» мастака Алесі Ксёндзава. На партрэце маленькі Максім з бацькамі — Марыям Апанасавіч і Адамам Міхасьцічам. Мастак добра ўявіў інтэлігентнасць і ўнутраную адукацыю бацькоў будучага паэта.

Звяртае на сябе ўвагу і жыццёвае палатно «Май паэта» мастака з Магілёва Рыгора Табальча. Мастак, як і паэт, успрымае вобраз маці праз вобраз мадонны.

Мастацтва Людміла Пятруль належыць сярня габеленаў да цыкла вершаў М. Багдановіча «У зачараваным царстве». Яна стварыла вобразы міфалагічных істот: Падзея, Вадзіліца, Пугач, Лесуна, Зміянага цара.

Тэма «зачараванага царства» працягвае Аляксей Марачкін сваім палатном «Выйду баяць з цёмнай вадзіцы» (радыкі з верша М. Багдановіча «Русалка»). Работа выканана ў характэрнай для мастака манеры, якой уласцівыя рытмічныя, сімвалічны, алегарычныя трактоўкі вобразаў, тонкая гукавая фарба. Вядомы верш «Слухачы тых чых» кніжні Алесі Панюшка на стварэнне аднайменнай шматфигурнай кампазіцыі. Мастак узяў за аснову рытмічны, нават і святочны ўрачыстасць.

Гродзенскі мастак Аляксандр Ларысеў на ўрачыстым адкрыцці выстаўкі падарваў свой цыкл ілюстрацый да зборніка «Вянок» (14 цудоўных работ пад назвай «Знічка») Гродзенскаму абласному аддзяленню Беларускага фонду культуры, які перадаў падарунак музею М. Багдановіча ў Гродна.

На выстаўцы шмат партрэтаў самога паэта. Да вобраза М. Багдановіча звярнуліся А. Лапцкі, Л. Эрлер, А. Наліваеў і іншыя. Адна з лепшых і псіхалагічна распрацаваных і мастацка выкананых, на мой погляд, з'яўляецца «Партрэт М. Багдановіча» Віктара Альшэўскага.

Юрый ШТАК.
г. Гродна.

БЕЛАРУШЧЫНА

Уніфікацыя і фарміраванне беларускага народа і яго этнічнай тэрыторыі — Беларусі — кардынальная праблема гісторыі нацыянальнай гісторыі. Шматлікія спробы вырашэння гэтай праблемы ў наш час здаваліся непрадзельнымі, і таму яна застаецца дыскусійнай. Абуоўлена гэта шэрагам прычын, асноўнымі ж, як мы мяркую, застаюцца скупасць адпаведных гістарычных крыніц і недастатковы ўлік усіх іх супольнасці даследчыкамі.

Сярод чарговых спроб, пераважна публіцыстычных, звышваць тым або іншым аспектам складанай праблемы адносна грунтоўнай мы лічым кнігу М. Ф. Піліпенкі «На якую «Зямлю» ўжо знісся стануць водкі А. Гурскага (гл. № 37). Аднак, на нашу думку, некаторыя прычыны моманты так і застаюцца некрытычна ацэненымі.

Паводле М. Ф. Піліпенкі, у VI—VII стст. славяне кампактна засялялі толькі паўднёвую частку сучаснай Беларусі, пераважна на поўдзень ад Прыпяці. У VI—IX стст. яны рассяліліся ў большым арэале, г. зн. засялілі ўсю Беларусь (с. 30—31). Да X ст. у выніку славян-

ПРАЦЯГ РАЗМОВЫ

Пошукі беларусаў і Беларусі

на-бальшакі сінтэз сфарміраваўся «і новая славянская этнічная супольнасць» — «протанароднасць», якая добра вядома па летапісах, драгавічам, радзімічам і крыніцам (с. 32—45). У адносінах ад пярэдняй і аўтар лічыць, што гэтыя «протанароднасці» не былі неспадзяванымі продкамі беларусаў, таму што ў IX—X стст. яны разам з іншымі этнічнымі групамі склалі новую ўсходнеславянскую этнічную супольнасць — «старыя рускі этнас», або «русы», тэрыторыя якіх называлася «Руссю» (с. 46—70). Нягледзячы на растуючую спецабласцісць культуры розных рэгіёнаў Русі, гэтая супольнасць праймавала прыкладна да сярэдзіны XIV ст. (с. 71—82). Толькі пасля знікнення «старыя рускі этнас» і ўключэння значнай часткі Русі (у т. л. і «зходняй Русі») ў склад Вялікага княства Літоўскага (ВКЛ) пачалося фарміраванне беларусаў і Беларусі.

Гэты працэс, як мяркуюе Піліпенка, завяршыўся прыкладна да пачатку XVII ст. (с. 83—108). Асабліва ўвагу ўдзяліў раскрыццю канкрэтных гістарычных звестак назваў розных рэгіёнаў сярэднявечнай Беларусі: «Белая Русь», «Палессе», «Літва» і «Чорная Русь» (с. 103—112). Такім чынам, «новая канцэпцыя» беларусаў і Беларусі, паводле М. Ф. Піліпенкі, — гэта канцэпцыя, якая ўзнікае ў выніку ўвагі на ўрачыстасць адкрыцця гісторыі падарунак музею М. Багдановіча ў Гродна.

Піліпенка М. Ф. «Новыя канцэпцыі» беларусаў і Беларусі. Мін.: Беларусь, 1991.

ле выразаў аўтара, «агульнабеларускага значэння», не ўжываў. Наогул, у крыніцах XVI ст. розныя рэгіёны этнічнай тэрыторыі беларусаў, якіх і іншых народнасцяў ВКЛ, абазначаліся спецыяльнымі гісторыка-геаграфічнымі тэрмінамі. Гэта адлюстравана на нашай карце. Там у прыватнасці, ўсходнія паловы сучаснай тэрыторыі Беларусі звычайна называлася толькі «Руссю», але не «Белай». Адпаведнае даследаванне «Русі» ў складзе ВКЛ у XVI ст., якое аўтар гэтых радкоў падрыхтаваў разам з В. Л. Навіцкім, спадзяёмся, пашасціць дзе-небудзь і калі-небудзь апублікаваць. Вядома, што ігнараванне Піліпенкам вялікай колькасці апублікаваных і неапублікаваных адпаведных крыніц (у т. л. і старажытных картаў ВКЛ) з'яўляецца галоў-

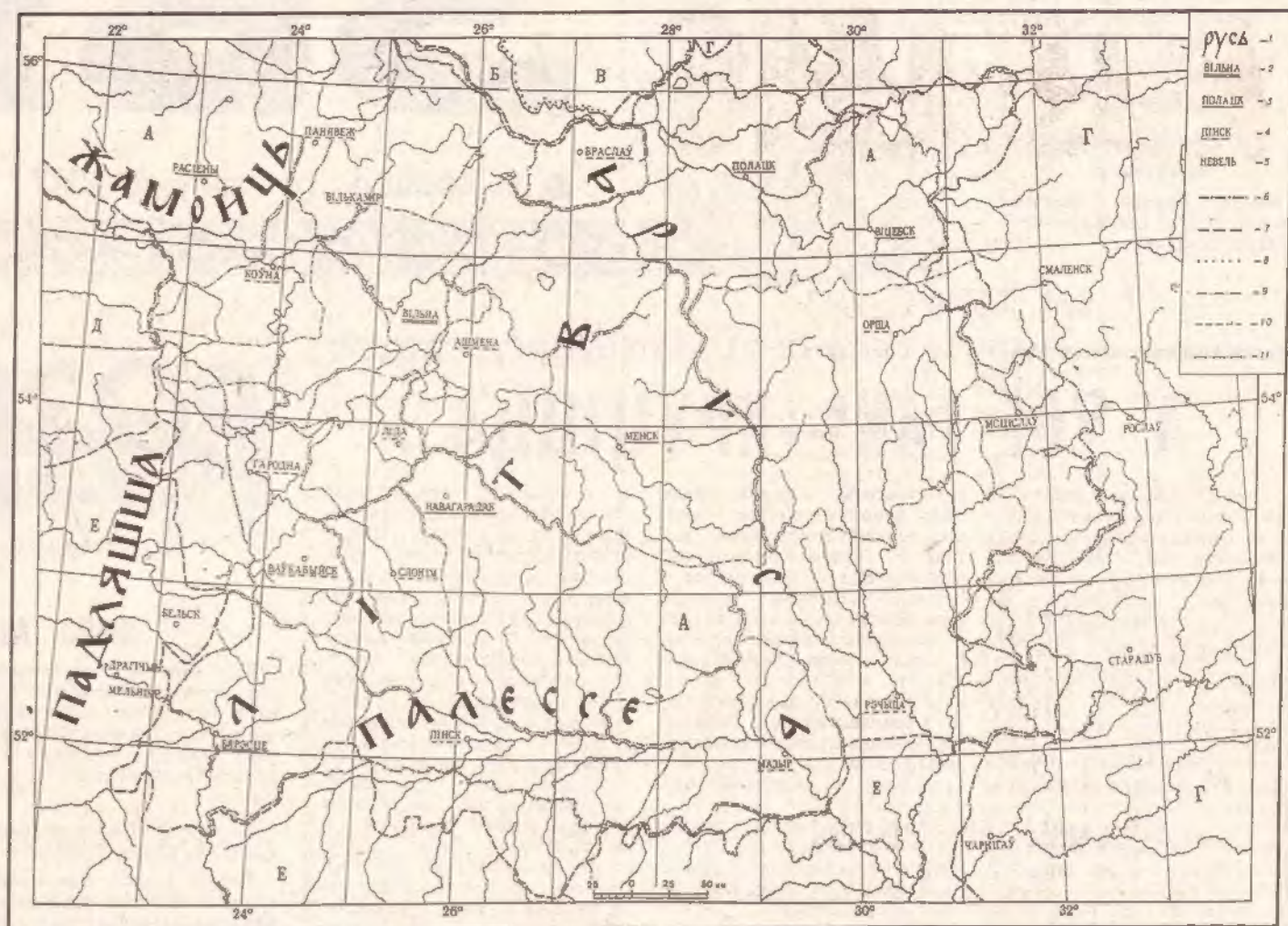
най прычынай няслушнага меркавання. Як гэта імі дзіўна, ён ведае, але тэндэнцыяна трактуюць (с. 112) нават добра вядомыя факты шырокага ўжывання ў Расійскай імперыі тэрміна «Беларусь» («Белоруссия») ў сэнсе Віцебскай і Магілёўскай губерній акаль да канца XIX ст., што ў свой час добра паказаў вядомы гісторык М. М. Улашчак.

Меркаванне М. Ф. Піліпенкі, як аб часе ўзнікнення тэрміна «Белая Русь» для абазначэння ўсёй тэрыторыі, засяленай беларусамі, так і аб яго «агульнабеларускага значэння» не толькі беспадстаўнае, але і супярэчлівае. Так, з разважанняў аўтара чытка зразумець, калі ж менавіта — у XIV, да сярэдзіны XVI ст. ці ў канцы апошняга — з'явілася агульная назва этнічнай тэрыторыі (Белая Русь) і агульнае найменне (этнонім) усёго народа (беларусы) (с. 107, 104—106, 108, 129). Аналагічнае пытанне ўзнікае, калі знаёмішся з яго меркаваннямі наконт месца тэрміна «Белая Русь». То гэта тэрыторыя, якая размешчана паміж Прыпяццю на поўдні і Заходняй Дзвіной на поўначы. Нёманам на захадзе і Дняпром на ўсходзе (с. 104—105, 108), то гэта толькі паўночна-ўсходняя частка Беларусі (с. 104, 108, 112).

Спярэчым, на нашу думку, з'яўляецца сцвярджэнне М. Ф. Піліпенкі аб перасяленні палякаў на Беларусь у XV—XVI стст. толькі на падставе даных тапанімікі без назуковай этымалогіі адпаведных назваў (с. 96—101). Такія выпадкі былі нешматлікімі, і таму значны ўплыў польскай шляхецкай культуры на развіццё ўсёх феадальных інстытутаў ВКЛ быў вынікам іншых працэсаў.

Істотным недахопам рэцэнзуюмай працы мы лічым і амаль поўнае ігнараванне аўтарам шырокавядомых работ М. І. Ермаловіча, які на падставе сумніўнай трактоўкі тэрміна «Літва» спрабуе адрэзіць у многіх адносінах існуючую старую канцэпцыю ўзнікнення і фарміравання беларусаў, Беларусі.

Міхал СПІРЫДОНАУ, кандыдат гістарычных навук, старшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі АН Беларусі.

КАРТА «ГІСТОРЫКА-ГЕАГРАФІЧНЫЯ РЭГІЁНЫ ВЯЛІКАГА КНЯЗТВА ЛІТОВСКАГА У XVI СТ.» (Адміністрацыйна-тэрытарыяльны падзел па стану на 1600 г.). (АФОРМЛЕНА П. МІХАЙЛОУСКАЯ).

УМОЎНЫЯ АБАЗНАЧЭННІ: 1 — назвы рэгіёнаў, 2 — сталіца Вялікага княства Літоўскага (ВКЛ), 3 — цэнтры ваяводстваў ВКЛ, 4 — цэнтры паветаў ВКЛ, 5 — буйныя гарады, 6 — невялікія гарады, 7 — Рускае княства, 8 — Рускае княства, 9 — Рускае княства, 10 — Рускае княства, 11 — Рускае княства, 12 — Рускае княства, 13 — Рускае княства, 14 — Рускае княства, 15 — Рускае княства, 16 — Рускае княства, 17 — Рускае княства, 18 — Рускае княства, 19 — Рускае княства, 20 — Рускае княства, 21 — Рускае княства, 22 — Рускае княства, 23 — Рускае княства, 24 — Рускае княства, 25 — Рускае княства, 26 — Рускае княства, 27 — Рускае княства, 28 — Рускае княства, 29 — Рускае княства, 30 — Рускае княства, 31 — Рускае княства, 32 — Рускае княства, 33 — Рускае княства, 34 — Рускае княства, 35 — Рускае княства, 36 — Рускае княства, 37 — Рускае княства, 38 — Рускае княства, 39 — Рускае княства, 40 — Рускае княства, 41 — Рускае княства, 42 — Рускае княства, 43 — Рускае княства, 44 — Рускае княства, 45 — Рускае княства, 46 — Рускае княства, 47 — Рускае княства, 48 — Рускае княства, 49 — Рускае княства, 50 — Рускае княства, 51 — Рускае княства, 52 — Рускае княства, 53 — Рускае княства, 54 — Рускае княства, 55 — Рускае княства, 56 — Рускае княства, 57 — Рускае княства, 58 — Рускае княства, 59 — Рускае княства, 60 — Рускае княства, 61 — Рускае княства, 62 — Рускае княства, 63 — Рускае княства, 64 — Рускае княства, 65 — Рускае княства, 66 — Рускае княства, 67 — Рускае княства, 68 — Рускае княства, 69 — Рускае княства, 70 — Рускае княства, 71 — Рускае княства, 72 — Рускае княства, 73 — Рускае княства, 74 — Рускае княства, 75 — Рускае княства, 76 — Рускае княства, 77 — Рускае княства, 78 — Рускае княства, 79 — Рускае княства, 80 — Рускае княства, 81 — Рускае княства, 82 — Рускае княства, 83 — Рускае княства, 84 — Рускае княства, 85 — Рускае княства, 86 — Рускае княства, 87 — Рускае княства, 88 — Рускае княства, 89 — Рускае княства, 90 — Рускае княства, 91 — Рускае княства, 92 — Рускае княства, 93 — Рускае княства, 94 — Рускае княства, 95 — Рускае княства, 96 — Рускае княства, 97 — Рускае княства, 98 — Рускае княства, 99 — Рускае княства, 100 — Рускае княства, 101 — Рускае княства, 102 — Рускае княства, 103 — Рускае княства, 104 — Рускае княства, 105 — Рускае княства, 106 — Рускае княства, 107 — Рускае княства, 108 — Рускае княства, 109 — Рускае княства, 110 — Рускае княства, 111 — Рускае княства, 112 — Рускае княства, 113 — Рускае княства, 114 — Рускае княства, 115 — Рускае княства, 116 — Рускае княства, 117 — Рускае княства, 118 — Рускае княства, 119 — Рускае княства, 120 — Рускае княства, 121 — Рускае княства, 122 — Рускае княства, 123 — Рускае княства, 124 — Рускае княства, 125 — Рускае княства, 126 — Рускае княства, 127 — Рускае княства, 128 — Рускае княства, 129 — Рускае княства, 130 — Рускае княства, 131 — Рускае княства, 132 — Рускае княства, 133 — Рускае княства, 134 — Рускае княства, 135 — Рускае княства, 136 — Рускае княства, 137 — Рускае княства, 138 — Рускае княства, 139 — Рускае княства, 140 — Рускае княства, 141 — Рускае княства, 142 — Рускае княства, 143 — Рускае княства, 144 — Рускае княства, 145 — Рускае княства, 146 — Рускае княства, 147 — Рускае княства, 148 — Рускае княства, 149 — Рускае княства, 150 — Рускае княства, 151 — Рускае княства, 152 — Рускае княства, 153 — Рускае княства, 154 — Рускае княства, 155 — Рускае княства, 156 — Рускае княства, 157 — Рускае княства, 158 — Рускае княства, 159 — Рускае княства, 160 — Рускае княства, 161 — Рускае княства, 162 — Рускае княства, 163 — Рускае княства, 164 — Рускае княства, 165 — Рускае княства, 166 — Рускае княства, 167 — Рускае княства, 168 — Рускае княства, 169 — Рускае княства, 170 — Рускае княства, 171 — Рускае княства, 172 — Рускае княства, 173 — Рускае княства, 174 — Рускае княства, 175 — Рускае княства, 176 — Рускае княства, 177 — Рускае княства, 178 — Рускае княства, 179 — Рускае княства, 180 — Рускае княства, 181 — Рускае княства, 182 — Рускае княства, 183 — Рускае княства, 184 — Рускае княства, 185 — Рускае княства, 186 — Рускае княства, 187 — Рускае княства, 188 — Рускае княства, 189 — Рускае княства, 190 — Рускае княства, 191 — Рускае княства, 192 — Рускае княства, 193 — Рускае княства, 194 — Рускае княства, 195 — Рускае княства, 196 — Рускае княства, 197 — Рускае княства, 198 — Рускае княства, 199 — Рускае княства, 200 — Рускае княства, 201 — Рускае княства, 202 — Рускае княства, 203 — Рускае княства, 204 — Рускае княства, 205 — Рускае княства, 206 — Рускае княства, 207 — Рускае княства, 208 — Рускае княства, 209 — Рускае княства, 210 — Рускае княства, 211 — Рускае княства, 212 — Рускае княства, 213 — Рускае княства, 214 — Рускае княства, 215 — Рускае княства, 216 — Рускае княства, 217 — Рускае княства, 218 — Рускае княства, 219 — Рускае княства, 220 — Рускае княства, 221 — Рускае княства, 222 — Рускае княства, 223 — Рускае княства, 224 — Рускае княства, 225 — Рускае княства, 226 — Рускае княства, 227 — Рускае княства, 228 — Рускае княства, 229 — Рускае княства, 230 — Рускае княства, 231 — Рускае княства, 232 — Рускае княства, 233 — Рускае княства, 234 — Рускае княства, 235 — Рускае княства, 236 — Рускае княства, 237 — Рускае княства, 238 — Рускае княства, 239 — Рускае княства, 240 — Рускае княства, 241 — Рускае княства, 242 — Рускае княства, 243 — Рускае княства, 244 — Рускае княства, 245 — Рускае княства, 246 — Рускае княства, 247 — Рускае княства, 248 — Рускае княства, 249 — Рускае княства, 250 — Рускае княства, 251 — Рускае княства, 252 — Рускае княства, 253 — Рускае княства, 254 — Рускае княства, 255 — Рускае княства, 256 — Рускае княства, 257 — Рускае княства, 258 — Рускае княства, 259 — Рускае княства, 260 — Рускае княства, 261 — Рускае княства, 262 — Рускае княства, 263 — Рускае княства, 264 — Рускае княства, 265 — Рускае княства, 266 — Рускае княства, 267 — Рускае княства, 268 — Рускае княства, 269 — Рускае княства, 270 — Рускае княства, 271 — Рускае княства, 272 — Рускае княства, 273 — Рускае княства, 274 — Рускае княства, 275 — Рускае княства, 276 — Рускае княства, 277 — Рускае княства, 278 — Рускае княства, 279 — Рускае княства, 280 — Рускае княства, 281 — Рускае княства, 282 — Рускае княства, 283 — Рускае княства, 284 — Рускае княства, 285 — Рускае княства, 286 — Рускае княства, 287 — Рускае княства, 288 — Рускае княства, 289 — Рускае княства, 290 — Рускае княства, 291 — Рускае княства, 292 — Рускае княства, 293 — Рускае княства, 294 — Рускае княства, 295 — Рускае княства, 296 — Рускае княства, 297 — Рускае княства, 298 — Рускае княства, 299 — Рускае княства, 300 — Рускае княства, 301 — Рускае княства, 302 — Рускае княства, 303 — Рускае княства, 304 — Рускае княства, 305 — Рускае княства, 306 — Рускае княства, 307 — Рускае княства, 308 — Рускае княства, 309 — Рускае княства, 310 — Рускае княства, 311 — Рускае княства, 312 — Рускае княства, 313 — Рускае княства, 314 — Рускае княства, 315 — Рускае княства, 316 — Рускае княства, 317 — Рускае княства, 318 — Рускае княства, 319 — Рускае княства, 320 — Рускае княства, 321 — Рускае княства, 322 — Рускае княства, 323 — Рускае княства, 324 — Рускае княства, 325 — Рускае княства, 326 — Рускае княства, 327 — Рускае княства, 328 — Рускае княства, 329 — Рускае княства, 330 — Рускае княства, 331 — Рускае княства, 332 — Рускае княства, 333 — Рускае княства, 334 — Рускае княства, 335 — Рускае княства, 336 — Рускае княства, 337 — Рускае княства, 338 — Рускае княства, 339 — Рускае княства, 340 — Рускае княства, 341 — Рускае княства, 342 — Рускае княства, 343 — Рускае княства, 344 — Рускае княства, 345 — Рускае княства, 346 — Рускае княства, 347 — Рускае княства, 348 — Рускае княства, 349 — Рускае княства, 350 — Рускае княства, 351 — Рускае княства, 352 — Рускае княства, 353 — Рускае княства, 354 — Рускае княства, 355 — Рускае княства, 356 — Рускае княства, 357 — Рускае княства, 358 — Рускае княства, 359 — Рускае княства, 360 — Рускае княства, 361 — Рускае княства, 362 — Рускае княства, 363 — Рускае княства, 364 — Рускае княства, 365 — Рускае княства, 366 — Рускае княства, 367 — Рускае княства, 368 — Рускае княства, 369 — Рускае княства, 370 — Рускае княства, 371 — Рускае княства, 372 — Рускае княства, 373 — Рускае княства, 374 — Рускае княства, 375 — Рускае княства, 376 — Рускае княства, 377 — Рускае княства, 378 — Рускае княства, 379 — Рускае княства, 380 — Рускае княства, 381 — Рускае княства, 382 — Рускае княства, 383 — Рускае княства, 384 — Рускае княства, 385 — Рускае княства, 386 — Рускае княства, 387 — Рускае княства, 388 — Рускае княства, 389 — Рускае княства, 390 — Рускае княства, 391 — Рускае княства, 392 — Рускае княства, 393 — Рускае княства, 394 — Рускае княства, 395 — Рускае княства, 396 — Рускае княства, 397 — Рускае княства, 398 — Рускае княства, 399 — Рускае княства, 400 — Рускае княства, 401 — Рускае княства, 402 — Рускае княства, 403 — Рускае княства, 404 — Рускае княства, 405 — Рускае княства, 406 — Рускае княства, 407 — Рускае княства, 408 — Рускае княства, 409 — Рускае княства, 410 — Рускае княства, 411 — Рускае княства, 412 — Рускае княства, 413 — Рускае княства, 414 — Рускае княства, 415 — Рускае княства, 416 — Рускае княства, 417 — Рускае княства, 418 — Рускае княства, 419 — Рускае княства, 420 — Рускае княства, 421 — Рускае княства, 422 — Рускае княства, 423 — Рускае княства, 424 — Рускае княства, 425 — Рускае княства, 426 — Рускае княства, 427 — Рускае княства, 428 — Рускае княства, 429 — Рускае княства, 430 — Рускае княства, 431 — Рускае княства, 432 — Рускае княства, 433 — Рускае княства, 434 — Рускае княства, 435 — Рускае княства, 436 — Рускае княства, 437 — Рускае княства, 438 — Рускае княства, 439 — Рускае княства, 440 — Рускае княства, 441 — Рускае княства, 442 — Рускае княства, 443 — Рускае княства, 444 — Рускае княства, 445 — Рускае княства, 446 — Рускае княства, 447 — Рускае княства, 448 — Рускае княства, 449 — Рускае княства, 450 — Рускае княства, 451 — Рускае княства, 452 — Рускае княства, 453 — Рускае княства, 454 — Рускае княства, 455 — Рускае княства, 456 — Рускае княства, 457 — Рускае княства, 458 — Рускае княства, 459 — Рускае княства, 460 — Рускае княства, 461 — Рускае княства, 462 — Рускае княства, 463 — Рускае княства, 464 — Рускае княства, 465 — Рускае княства, 466 — Рускае княства, 467 — Рускае княства, 468 — Рускае княства, 469 — Рускае княства, 470 — Рускае княства, 471 — Рускае княства, 472 — Рускае княства, 473 — Рускае княства, 474 — Рускае княства, 475 — Рускае княства, 476 — Рускае княства, 477 — Рускае княства, 478 — Рускае княства, 479 — Рускае княства, 480 — Рускае княства, 481 — Рускае княства, 482 — Рускае княства, 483 — Рускае княства, 484 — Рускае княства, 485 — Рускае княства, 486 — Рускае княства, 487 — Рускае княства, 488 — Рускае княства, 489 — Рускае княства, 490 — Рускае княства, 491 — Рускае княства, 492 — Рускае княства, 493 — Рускае княства, 494 — Рускае княства, 495 — Рускае княства, 496 — Рускае княства, 497 — Рускае княства, 498 — Рускае княства, 499 — Рускае княства, 500 — Рускае княства, 501 — Рускае княства, 502 — Рускае княства, 503 — Рускае княства, 504 — Рускае княства, 505 — Рускае княства, 506 — Рускае княства, 507 — Рускае княства, 508 — Рускае княства, 509 — Рускае княства, 510 — Рускае княства, 511 — Рускае княства, 512 — Рускае княства, 513 — Рускае княства, 514 — Рускае княства, 515 — Рускае княства, 516 — Рускае княства, 517 — Рускае княства, 518 — Рускае княства, 519 — Рускае княства, 520 — Рускае княства, 521 — Рускае княства, 522 — Рускае княства, 523 — Рускае княства, 524 — Рускае княства, 525 — Рускае княства, 526 — Рускае княства, 527 — Рускае княства, 528 — Рускае княства, 529 — Рускае княства, 530 — Рускае княства, 531 — Рускае княства, 532 — Рускае княства, 533 — Рускае княства, 534 — Рускае княства, 535 — Рускае княства, 536 — Рускае княства, 537 — Рускае княства, 538 — Рускае княства, 539 — Рускае княства, 540 — Рускае княства, 541 — Рускае княства, 542 — Рускае княства, 543 — Рускае княства, 544 — Рускае княства, 545 — Рускае княства, 546 — Рускае княства, 547 — Рускае княства, 548 — Рускае княства, 549 — Рускае княства, 550 — Рускае княства, 551 — Рускае княства, 552 — Рускае княства, 553 — Рускае княства, 554 — Рускае княства, 555 — Рускае княства, 556 — Рускае княства, 557 — Рускае княства, 558 — Рускае княства, 559 — Рускае княства, 560 — Рускае княства, 561 — Рускае княства, 562 — Рускае княства, 563 — Рускае княства, 564 — Рускае княства, 565 — Рускае княства, 566 — Рускае княства, 567 — Рускае княства, 568 — Рускае княства, 569 — Рускае княства, 570 — Рускае княства, 571 — Рускае княства, 572 — Рускае княства, 573 — Рускае княства, 574 — Рускае княства, 575 — Рускае княства, 576 — Рускае княства, 577 — Рускае княства, 578 — Рускае княства, 579 — Рускае княства, 580 — Рускае княства, 581 — Рускае княства, 582 — Рускае княства, 583 — Рускае княства, 584 — Рускае княства, 585 — Рускае княства, 586 — Рускае княства, 587 — Рускае княства, 588 — Рускае княства, 589 — Рускае княства, 590 — Рускае княства, 591 — Рускае княства, 592 — Рускае княства, 593 — Рускае княства, 594 — Рускае княства, 595 — Рускае княства, 596 — Рускае княства, 597 — Рускае княства, 598 — Рускае княства, 599 — Рускае княства, 600 — Рускае княства, 601 — Рускае княства, 602 — Рускае княства, 603 — Рускае княства, 604 — Рускае княства, 605 — Рускае княства, 606 — Рускае княства, 607 — Рускае княства, 608 — Рускае княства, 609 — Рускае княства, 610 — Рускае княства, 611 — Рускае княства, 612 — Рускае княства, 613 — Рускае княства, 614 — Рускае княства, 615 — Рускае княства, 616 — Рускае княства, 617 — Рускае княства, 618 — Рускае княства, 619 — Рускае княства, 620 — Рускае княства, 621 — Рускае княства, 622 — Рускае княства, 623 — Рускае княства, 624 — Рускае княства, 625 — Рускае княства, 626 — Рускае княства, 627 — Рускае княства, 628 — Рускае княства, 629 — Рускае княства, 630 — Рускае княства, 631 — Рускае княства, 632 — Рускае княства, 633 — Рускае княства, 634 — Рускае княства, 635 — Рускае княства, 636 — Рускае княства, 637 — Рускае княства, 638 — Рускае княства, 639 — Рускае княства, 640 — Рускае княства, 641 — Рускае княства, 642 — Рускае княства, 643 — Рускае княства, 644 — Рускае княства, 645 — Рускае княства, 646 — Рускае княства, 647 — Рускае княства, 648 — Рускае княства, 649 — Рускае княства, 650 — Рускае княства, 651 — Рускае княства, 652 — Рускае княства, 653 — Рускае княства, 654 — Рускае княства, 655 — Рускае княства, 656 — Рускае княства, 657 — Рускае княства, 658 — Рускае княства, 659 — Рускае княства, 660 — Рускае княства, 661 — Рускае княства, 662 — Рускае княства, 663 — Рускае княства, 664 — Рускае княства, 665 — Рускае княства, 666 — Рускае княства, 667 — Рускае княства, 668 — Рускае княства, 669 — Рускае княства, 670 — Рускае княства, 671 — Рускае княства, 672 — Рускае княства, 673 — Рускае княства, 674 — Рускае княства, 675 — Рускае княства, 676 — Рускае княства, 677 — Рускае княства, 678 — Рускае княства, 679 — Рускае княства, 680 — Рускае княства, 681 — Рускае княства, 682 — Рускае княства, 683 — Рускае княства, 684 — Рускае княства, 685 — Рускае княства, 686 — Рускае княства, 687 — Рускае княства, 688 — Рускае княства, 689 — Рускае княства, 690 — Рускае княства, 691 — Рускае княства, 692 — Рускае княства, 693 — Рускае княства, 694 — Рускае княства, 695 — Рускае княства, 696 — Рускае княства, 697 — Рускае княства, 698 — Рускае княства, 699 — Рускае княства, 700 — Рускае княства, 701 — Рускае княства, 702 — Рускае княства, 703 — Рускае княства, 704 — Рускае княства, 705 — Рускае княства, 706 — Рускае княства, 707 — Рускае княства, 708 — Рускае княства, 709 — Рускае княства, 710 — Рускае княства, 711 — Рускае княства, 712 — Рускае княства, 713 — Рускае княства, 714 — Рускае княства, 715 — Рускае княства, 716 — Рускае княства, 717 — Рускае княства, 718 — Рускае княства, 719 — Рускае княства, 720 — Рускае княства, 721 — Рускае княства, 722 — Рускае княства, 723 — Рускае княства, 724 — Рускае княства, 725 — Рускае княства, 726 — Рускае княства, 727 — Рускае княства, 728 — Рускае княства, 729 — Рускае княства, 730 — Рускае княства, 731 — Рускае княства, 732 — Рускае княства, 733 — Рускае княства, 734 — Рускае княства, 7

